

68. Roskovics Ignác: Szeged szebb lesz, mint volt..., 1895

Vászon, olaj, 125 x 197 cm, jelzet jobbra lent: Roskovics

Korabeli, olajaranyozott díszkeretben: 155,5 x 227,5 cm, profil: 17 cm

Közoktatási Minisztérium pályázata, 1895

Móra Ferenc Múzeum, Képzőművészeti gyűjtemény, lelt. sz.: 50. 56. 1

2009-től tartós letétben: Szegedi városháza – Lechner Lajos-terem

A teljes restaurálás ideje: 2009 január–március

Korábban javított (2004)

A kép leírása: Az 1895-ben a Közoktatási Minisztérium pályázati támogatásával megvásárolt festményvázlatot Szeged város közgyűlésének 10386/1898. sz. határozata alapján – a Somogyi könyvtár és Városi Múzeum Könyvtári bizott-

ságának 254/898. számú, 1898. október 4-én tartott ülésének javaslatára – a Közművelődési palota képtárának dísztermében helyezték el. A kép 1879. március 17-ének azt a pillanatát láttatja, amikor Ferenc József a szegedi vár dél-nyugati bástyáján kíséretével és az öt körülálló városi nobilitásokkal, valamint a közvetlenül mellette álló Tisza Kálmánnal együtt végigtekint a víz borította városon. A festő hitelesen és vedúta-szerűen ábrázolta a vár alatt elterülő, víz alá merült városközpontot: a Széchenyi teret (az egykori Piac teret), a *Vedres-féle* (1799–1809) barokk stílusú városháza épületét, a mellette álló *Zsótér-házat* (1840 és 1866) és az egykori *Hoffer-féle* Szeged-Csongrádi Takarékpénztár épületét (1864) – a mai Országos Takarékpénztár Zrt. székházának (1903–1905) elődjét.

A Szegedet március 12-ére virradóra elpusztító árvíz idején a vár kazamatáit és belső épületeit a hajléktalanná vált családok számára rendezték be. A király ide tett látogatást, és ekkor ajándékozta a városnak az erődítményt. Ezzel megpecsétlődött a vár sorsa; 1881–1882-ben lebontották, köveit jó részt a város újjáépítéséhez használták föl. A régi magyar és török kőművesmesterek munkáját dicséri, hogy a bontásánál „a csákány belegörbült a falakba” – amint Tömörkény írta –, s csak robbantással lehetett „széjjelvetni” a téglákat.

Az 1879. évi szegedi árvíz katasztrófa döntő hatással volt Szeged és ezen belül a városi képzőművészeti gyűjtemény jövőjére nézve. Az árvíz utáni újjáépítések kapcsán a tanács neves művészek foglalkoztatásával igyekezett a megnyitásra váró múzeum festészeti kollekcióját gyarapítani. Mint ismeretes, Roskovics alkotása 1895-ben pályázat útján jutott a város tulajdonába Vágó Pál, Pataky László és Petrovits László pályaművével együtt. Ugyanekkor érkezett be Petrovits László festőművész a Szegedi árvíz 1879 című négydarabos panorámaképsorozatának első három darabja is.

Alkotója: *Ifjabb Roskovics Ignác* (1854–1915), idősebb Roskovics Ignác fia, egyházi és zsánerfestő az ún. müncheni realizmus jellegzetes képviselője volt. 1875-től a Mintarajz-

iskolában tanult. Tanulmányainak folytatására 1880-ban Münchenbe ment, de csak fél évet töltött az akadémián, azután önálló műtermet bérelt, és másfél évig dolgozott a bajor fővárosban. Ez idő alatt a legismertebb magyar vallásos festők közé emelkedett. Ezután áttért a zsánerfestészetre. Derűs hangulatú életképeket és vallásos kompozíciókat festett. 1885-ben alkotott *Pici piros alma* című munkája több kitüntetésben részesült és másolatok útján a maga korában a legismertebb magyar festmények egyike volt. 1888-ban festette a szinnai templom freskóit. Több díjat kapott, 1900-ban kis állami aranyérmert nyert. 1893-ban alkotta a *Mária üdvözlete* című radnai oltárképet s freskókkal díszítette (1894–95) a budapesti józsefvárosi templomot. Falképei vannak még a kecskeméti nagytemplomban. Népszerűségét azonban nem ezeknek, hanem ké-

sőbbi életképeinek köszönhetően. Könyveket is illusztrált, különösen sokat rajzolt az *Osztrák–Magyar Monarchia írásban és képen* (1884–1901) című színes kiadvány számára. 1918-ban a Műcsarnok hagyatéki kiállítást rendezett műveiből.

Helyreállítás: A festékfelület sötét, szennyezett bevonat fődte, amely erősen lerakódott, helyenként teljesen bematult, csökkentve a színek valós kontrasztját. Az általános tisztítás után a sérülések hiányainak kittelését és a tömítő anyag konzerválását – szívóképességük lezárását –, végül akvarelles aláfestést, retust (olajtalanított olajfestékkel), majd több hetes száradás után selyemfényű véglakkozást végeztem. Az olajaranyozott díszráma hiányzó díszítéséből a faragott sarokdíszdarabokat pótoltam (faragás, alapozás, bóluszozás, aranyozás és patinázás). A keret föliratának rézlapból kivágott, sötétre patinázott betűit Metall-Politur fémtisztítóval kezeltem, políroztam, majd zsírtalanítás után akril-lakkal levédtem. Végül a betűlapok rézszegeinek letisztítása után a feliratot visszaerősítettem.

názódott betűit Metall-Politur fémtisztítóval kezeltem, políroztam, majd zsírtalanítás után akril-lakkal levédtem. Végül a betűlapok rézszegeinek letisztítása után a feliratot visszaerősítettem.

